

Endavant

ORGAN DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

Nº 156 (Nova etapa)

Maig del 1968

LA CONFUSIO I LA SUCCESSIO

Un capítol de la biografia del Comte Duc d'Olivares, de Gregorio Marañón està enterament destinat a descloure l'etapa final de la dictadura del que fou durant molts anys amo absolut d'Espanya i principal enemic de Catalunya. Hi manca, però un important element de caracterització: la confusió política i ideològica. El dia que els historiadors del nostre país es dediquin a estudiar el moment actual, no hi ha cap dubte que trobaran aquesta característica com a definidora d'un final d'època: la confusió, voluntària i involuntària, és el fet més típic de l'actual moment hispànic. Comporta greus perills per l'esdevenidor. Procurem evitar-los aclarint les coses.

Marañón senyala, molt justament, com una de les indiscutibles causes de la caiguda de tota dictadura «el cansancio en la adhesión de los mismos que contribuyeron a elevarla», junt amb el pas del temps «proceso de debilitación de los resortes de la personalidad del jefe».

L'oposició creix i ha de tenir en compte aquests dos fets. Pel que fa a la situació actual és ben segur que «el cansancio de l'adhesió» de l'Església i de la gran burgesia, semblen característics. No som nosaltres qui ens queixarem. Al contrari: sempre hem pensat que si aquestes dues forces socials, fins ara aliades a Espanya, es decideixen a entrar en la via democràtica, un gran pas endavant pot donar-se a tota la península. Però d'això a la confusió actual hi ha una gran distància. Tan gran que hom pot temer que tot plegat no sigui altra cosa que una cortina de fum per amagar la voluntat d'assegurar, d'una o altre manera, el continuisme antidemocràtic: els «infantillismes revolucionaris» finançats per banquers solen acabar d'aquesta manera.

Expliquem-nos. Hi ha una part de confusió que és simplement pintoresca. Que des de DESTINO — en mans dels mateixos homes que feien la revista durant els anys quaranta — es neguin avall d'esquerrisme als periodistes de l'Express fa més aviat somriure i no fa mal a ningú per què a Catalunya tots ens coneixem, i sobretot coneixem el Destino. Però que els exministres de la dictadura, i els exambaixadors, i els ex-secretaris, i els exconsellers, a més de definir-se com a conspicus opositants (cosa perfectíssima, repetim-ho) vagin trobant poc «avancats» pels seus gusts dels règims democràtics que regeixen els països europeus i ens cantin les meravelles dels règims de partit únic a Zàmbia o a Tanzània, és ja més

alarmant. Podem atribuir-ho a unes ben naturals deixalles d'esperit feixista i suposar que passaran amb el temps.

Es difícil de fer el mateix amb aquesta mena d'obsessió que desencadena el nom sol «d'Europa neocapitalista», contra la qual s'han abraonat darrerament la vintena de nois de casa bona que escriuen a les revistes d'antic «espíritu de unidad» i que ignoren, molt probablement, que així el que fan és servir el «vell capitalisme» espanyol estemordit davant de les perspectives del mercat comú i l'imprevedible necessitat de renovar-se... o morir.

Altres símptomes són la «despiedada» crítica contra la «societat de consum» i contra la «terrible alienació» que implica la possessió, per part dels treballadors d'una rentadora mecànica, d'una nevera elèctrica, o d'un modest dos cavalls. En bona part dels atacs contra «el neocapitalisme» hi ha també les restes de les famoses intemperàncies contra les «plutocràcies decadents» dels temps de l'Eix.

Josep Rovira ha mort

I en molts dels insults contra la socialdemocràcia europea (i espanyola i catalana, com se sobreentén) hi ha el vell odi del senyoret que fou feixista per què no podia tolerar que els treballadors aspiressin a obtenir coses modestíssimes; però fonamentals per viure: millors salaris una jornada de treball més decent, vacances pagades, escoles pels fills, hospitals pels malalts i retirs pels vells, junt amb un sistema impositiu que faci pagar als rics...

Darrera aquesta mena de «messianisme revolucionari», quan és de bona fe, hi ha una profunda incomprensió de la voluntat real de les masses treballadores, dels milions d'homes i dones que viuen difícilment del salari i que aspiren irrisistiblement a obtenir accés a un món de bens materials que fins ara els és negat... i que generalment posseeixen, tots aquests que en fan la crítica. El fet és perillós simplement perquè són les masses les que fan l'història. I com que precisament els socialdemòcrates no podem ni publicar lliurement, ni organitzar les nostres pròpies posicions, pot ocórrer que les masses donin la raó a aquells que els donaran satisfacció material, sense preocupar-se gaire de la llibertat.

Finalment l'altra confusió alarmant és la dels eclesíasts teòrics de la revolució i dels «canvis d'estructures» però per ara incapaces de dir-nos tres o quatre coses ben sencilles sobre les tres o quatre qüestions que des de fa un segle preocupen els demòcrates d'aquest país: la separació de l'església i de l'estat; les exigències de l'escola laica, garantia de la llibertat espiritual del nen; les lleis civils que han de regir una societat desacralitzada i les quals, com la del divorci, impediran els miters de drames familiars i humans amagats sota l'hipocresia actual, etc., etc.

El diagnòstic de la confusió és fàcil d'establir. Tan fàcil que tot fa pensar en una mena de «director d'orquestra» clandestí. En efecte, en mig de tot aquest davassall de «revolucionarisme verbal» no es planteja mai, ni per casualitat, el problema institucional del país: Monarquia o República? Ni el problema de les estructures polítiques: ¿llibertat per les nacionalitats, estructura federal de l'Estat, autonomies? I com que al mateix temps es consideren negligibles les llibertats polítiques bàsiques, i decadents els països europeus que les poseeixen, no és difícil arribar a una conclusió. ¿A qui aprofita la confusió «extremista»? Sim-

UN DOCUMENT APOCRIF

Entre els elements de confusió senyalats pel nostre editorial figura un document apòcrif que, sota la falsa signatura del Moviment Socialista de Catalunya, ha circulat a Barcelona entre alguns medis de l'oposició.

El document és confús d'idees i confús de redacció. Però pot entendre's que es mostra partidari d'un pacte amb el Partit Comunista entorn de la famosa «Alianza de la Fuerzas del Trabajo y de la Cultura» que és ara la nova consigna del P.C., esperant el moment que a aquestes «Fuerzas» s'hi afegeixen les de l'oci, no gens desdenyables per molts aliats dels comunistes.

I com que es tracta d'ésser més «revolucionari» que ningú, el document ultra criticar els socialistes europeus i atacar la democràcia «burguesa» reclama la «presa del poder pel proletariat» i procura no deixar-se situar a la dreta dels nombrosos grups maoistes, guevaristes o castristes que alternen els viatges a la Habana amb les vacances d'hivern a la Molina...

Evidentment res d'això no és seriós i el Moviment Socialista de Catalunya no té res a veure ni amb aquest document ni amb aquestes posicions. El M.S. de C. proclamà sempre la seva solidaritat amb

els partits socialistes que, a tot Europa, lluiten de debó per a consolidar la democràcia política i aprofundir-la en democràcia social i s'afirma solidari del sindicalisme democràtic internacional que realment s'esforça en millorar el nivell de vida dels treballadors i no en justificar la seva explotació al servei de l'estat.

El M.S. de C. forma part, junt amb els altres sectors demòcrates catalans del Consell de Forces Democràtiques de Catalunya, i propugna la creació d'una gran força socialista democràtica i social que el SODSC avui orienta ja. I al costat dels demòcrates socialistes bascs, gallecs i espanyols que accepten reconèixer els drets de Catalunya, lluita per una solució democràtica a tota la península.

Pel que fa al P.C. espanyol la nostra posició no varia — i no són pas els crits excitats de «Mundo Obrero» aplaudint els eixelabrats estudiants modrilenys que «feien la revolució» contra Servan Schreiber, els que ens taran conviar de criteri. Sobretot quan al costat d'aquesta afirmació demagògica hi ha un llarg editorial de Santiago Carrillo festejant al Sr Calvo Serer (principal promotor, junt amb el Sr Garcia Trevijano, del viatge de Servan Schreiber a Madrid) i entusiasta defensor de la monarquia de l'Opus, que l'IZ-

VESTIA troba també exeel-lent solució per Espanya...

Nosaltres anem prenent nota de les declaracions democràtiques dels comunistes i esperem que algun dia els actes correspondran a les paraules. Però no volem com a Txecoslovàquia, esperar vint anys sota la dictadura brutal que deportà, empresonà, i assassinà els propis comunistes després d'haver-ho fet amb els socialistes.

I per dir tot el nostre pensament acabem afirmant que per nosaltres tant responsables de la defenestració de Masaryk o dels assassinats de Slansky o de Clementis són Gottwald o Novotny com els «socialistes» que els entregaren el partit i els serviren de paravent durant molts anys. Nosaltres no som d'aquests. Som socialistes i no volem «unificar-nos» al servei dels comunistes. Quan el P.C. espanyol entendrà aquestat veritat, i quan els seus satel·lits en seran ben conscients, potser aleshores començaran a rectificar. Canfiem-hi.

Rovira : Catalunya i la Llibertat

Vé de la p. 3

que reprengueren. L'altre és una reunió a Andorra, quan la guerra ja havia donat el tombant i sabem que els aliats la guanyarien. Era l'Andorra d'abans del turisme, de traginers i contrabandistes, però també l'Andorra que els catalans, i entre ells el Grup Martín, havia transformat en un dels millors terrenys d'ajuda a les democràcies; de passatge per aviadors anglesos o bé per les personalitats franceses que anaven a Londres o a Alger. En Rovira retrobava, en aquelles jornades la seva personalitat de cap militar que tantes amistats li valgué.

Finalment l'altre imatge que guardo a l'esperit, fidel com una retrat que no pot envellir, és la d'en Rovira a la primera reunió del partit a França, després de l'alliberació (a una vila com Tolosa on no era fàcil encara de reunir-se perquè una altra dictadura volia ocupar la plaça dels pétainistes). Rovira reafirmà allí els seus ideals que no l'havien deixat mai. El socialisme i la llibertat nodrien en el seu esperit l'imatge d'una Catalunya que el feu viure, lluitar i morir. Era una Catalunya mestressa dels seus destins, però fraternal amb els altres pobles hispànics, autèntica pàtria de tots els seus fills i no únicament escambell pels interessos dels poderosos.

D'aquelles reunions en sortiria el M.S. de C., «Endavant», i el lema de Federació, Democràcia, Socialisme que tots coneixem. Jo no he cregut mai que l'ordre de la trilogia que és lema del Moviment, sigui un ordre indiferent. Proposat i establert per en Josep Rovira cal entendre'l com una voluntat de resoldre així, en aquesta harmonia de demà, els distints elements que l'integren. Només hi haurà realment socialisme si els pobles que formen la península se senten lliures i es mantenen voluntàriament units en la federació; només serà veritat el socialisme si la democràcia és el règim polític d'aquests pobles.

Servei de Premsa i Propaganda
8, Rue Rigaud — Perpignan
Imprimerie Labau, Perpignan

LA CONFUSIO I LA SUCCESSIO

Vé de la p. 1

plement a la dreta tradicional, a la dreta de debó, a la dreta de sempre, puixant com mai i posseïdora de les grans banques, de les grans indústries i que també, directament o indirecta, és mestressa de les revistes o dels diaris on s'exerceixen els talentuts crítics de la democràcia.

La dreta sap que cal plantejar-se de debó els problemes de la successió. I que aquesta només serà autènticament democràtica si reposa sobre les bases immovibles del retorn de llibertats, del sufragi universal, de les consultes populars per decidir les institucions que han de regir-nos. Al contrari, l'infantilisme d'algunes dotzenes de capellans, els crits i els aldarulls d'alguns centenars de fills de família que es deixen barba i refusen la democràcia «a l'europea» el que realment es vol aconseguir és una monarquia autoritària que amb una o altra disfressa, amb un o altre pretendent, guardi intacte el poder de la dreta.

Seria absurd de dir que tots els que es presten a aquesta maniobra són conscients. Però és ben clar que els aldarulls, les pedrades i les escopinades que acolliren Servan Schreiber a la Facultat de Dret de Madrid feren el joc únicament als reaccionaris, els quals reafirmaren desseguida l'impossibilitat de reunir-se sense la vigilància de la policia. Creu algú que així s'avança un mil·límetre vers «l'Europa socialista» que reclamaven els cridaires i que també, segons sembla, és el desig (secret) d'alguns personatges que aspiren a ésser ministres del Rei, gràcies a aquests afalacs demagògics?

No és molt més cert que els afavorits foren les grups continuistes, d'avui i de

demà, i que en comptes d'avançar vers l'Europa socialista — la qual per un marxista suposa passar, si ho cal, per l'Europa capitalista — el que ferem és recular vers l'Espanya tradicional, castissa i intransigent, excusa de totes les dictadures?

Qualsevol anàlisi de la situació política actual fa ressaltar que els instruments repressius de l'Estat són ben lluny d'haver perdut eficàcia. L'exèrcit resta intacte i la LOE preveu la possibilitat d'un govern militar: no ho ignora ningú i el cas de Grècia és prou recent per a recordar-nos-ho.

Acabem. Les organitzacions democràtiques de Catalunya han d'estar més atents que mai a l'orientació de l'opinió pública i a no deixar que el clima confusionari que regna a Madrid i que recolza sovint en aquesta mena d'aliança «monàstico-progressista» no penetri a casa nostra. Per una senzill raó: no pot portar res de bo pel nostre poble. Al contrari. La confusió prepara una successió confusa i antidemocràtica, que és el que vol realment la dreta. Nosaltres volem la democràcia i la llibertat — que són els camins del socialisme, com ho constaten, després de vint anys de sofrenes els txecs. Per aconseguir-ho, en els moments delicats que s'acosten, ens cal exigir-nos claretat, no fer concessions a la demagògia i refusar el confusionisme que fa el lliat a la dictadura. Som allà on èrem: Federació, Democràcia, Socialisme. Però allà on som ara, ja hi èrem fa molts anys. No pensem moure'ns. I és amb el poble parlant clar i dient la veritat, que aconseguirem el triomf.